

*„Prin rugăciune și credință spre cinstea altarelor; să ne
rugăm pentru beatificarea episcopilor greco-catolici,
morți în faimă de martiri sub regimul comunist*

LUNA ROZĂRIULUI

CALEA DESĂVÂRȘIRII

Revistă de spiritualitate și de cultură creștină a Societății

„EPISCOP DR. IOAN SUCIU”

Anul XIX Nr. 10 (226) octombrie 2012

Să trecem Poarta Credinței

„Anul Credinței” începe. Suntem deja în luna în care, în Piața San Pietro, la 11 octombrie, în cadrul unei Sf. Liturghii celebrată de către Papa Benedict al XVI-lea, Sfântul Părinte va declara solemn deschiderea acestui **An** închinat **Credinței**.

Biserica este conștientă de problemele pe care, în lumea secularizată de azi, trebuie să le înfrunte credința: existența unor curente ca scientismul, relativismul și altele, cu capcane în care se poate cădea ușor, toate curente având ca bază negarea lui Dumnezeu, curente care susțin teorii false, dintre care amintim doar câteva: începutul și sfârșitul universului sunt gândite în afara Creatorului, ideea că omul e un produs al hazardului, religia creștină este văzută ca o sursă a răului, este lovită mai ales Biserica Catolică, încercarea de a crea o pseudoreligie cu alură științifică etc.

Este explicabil de ce, în mod deosebit, în **„Anul Credinței”** se impune aprofundarea doctrinei catolice, pentru a fi bine înțeleasă și transmisă. Ca și cei din generațiile trecute, credincioșii de azi trebuie să știe pe de rost **„Crezul”**. Arhiepiscopul Rino Fisichella, președinte al Consiliului Pontifical pentru **„Noua Evanghelizare”**, îndeamnă pe fiecare credincios să fie un semănător al Cuvântului lui Dumnezeu în toate circumstanțele vieții, chiar și prin cele mai mărunte gesturi.

Cu dispoziție de la Sfântul Părinte, **„Congregația pentru Doctrina Credinței”** a redactat o Notă cu indicații pastorale. În partea introductivă este specificat scopul **Anului Credinței**: **„Anul Credinței vrea să contribuie la o reînnoită convertire în Domnul Isus și la redescoperirea credinței pentru ca toți membrii Bisericii să fie martori credibili și bucuroși ai Domnului Înviat, capabili să arate Poarta Credinței și celorlalte persoane”**. Credința este un dar, se trăiește azi, s-a trăit în trecut. Îndemnul Sfântului Părinte este să cunoaștem trecutul Bisericii, să cunoaștem viețile sfinților, inclusiv ale sfinților din Biserica locală din care facem parte, să ne cunoaștem martirii care și-au dat viața pentru credință. Datorită persecuției la care a fost supusă mai bine de 40 de ani, Biserica Greco-Catolică are martiri, se așteaptă momentul beatificărilor. Mărturia credinței o dovedește viața lor jertfită, cuvintele care o confirmă: **„Credința noastră este viața noastră”** afirma Cardinalul Iuliu Hossu și **„Convingerile mele se identifică cu viața mea”**, Cardinalul Alex. Todea.

Asociațiilor din Biserica Catolică li se cere inițiativă pentru a introduce în activitatea lor acțiuni legate de viața de credință și angajare în noua evanghelizare.

În viața personală ni se cere **„să redescoperim drumul credinței”** și să știm că **„Poarta Credinței este mereu deschisă și mereu este posibil să-i trecem pragul”**.

Credința ca atitudine personală este **„un atașament existențial la persoana lui Cristos, unic Domn”**. A-l alege pe Cristos ca valoare supremă înseamnă consimțământul nostru pentru transformarea pe care o face în noi El însuși.

CALEA DESĂVÂRȘIRII

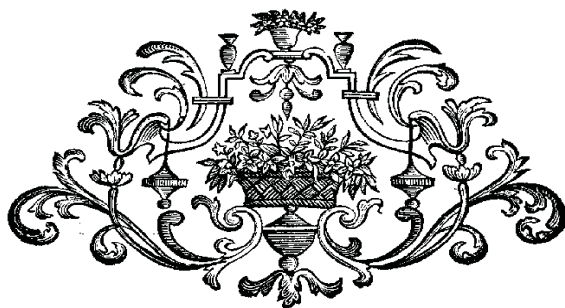
Despre rugăciune

Mult timp nu facem altceva decât să cădem și să ne ridicăm. Dar cu ajutorul unei reculegeri de câteva zile se va întâmpla ca deodată să ne simțim nemulțumiți de greșelile noastre, întăriți în simțăminte bune și cu totul hotărâți a ne schimba felul de viață. Stând de vorbă câțva timp cu noi înșine și cu Dumnezeu, în rugăciune, Atotputernicul o să ne vorbească inimii și o să-i trimită haruri mari. Cu ajutorul reculegerii și al rugăciunii ne vom ridica deasupra noastră și vom fi alți oameni.

Părintele spiritual

din Alfonso Rodriquez, SJ

“Calea Desăvârșirii Creștine”, vol. I,
Oradea 1933

SUMAR

Editorial.....	2	Luna sfântului Rozar.....	13
“Preotul”.....	4	Parabola talanților ilustrată	
“Cardinalul Todea-Omagiu-		prin gravuri.....	15
Centenarul nașterii.....	5	Sfânta Caterina de Siena,	
Pagini bilingve.....	10	contemporana noastră.....	17
Parabola Talanților.....	13	Comunicat de presă.....	19

„Preotul”

Ca lumea să nu se chinuie în beznă, îi trebuiesc Preoți buni și Preoți mulți.

Ca suferințele să aibă noima lor și rănilor să cânte, ne trebuiesc Preoți buni, ne trebuiesc Preoți buni și mulți.

Ca să fie foc credința și diamant nădejdea, ne trebuiesc Preoți buni și mulți.

Ca să clădim pentru veșnicie și să trăim pentru viață, ne trebuie Preoți buni, Preoți mulți.

Ca jertfa să șoptească belșug, iar moartea să intoneze osanele învierii, ne trebuiesc Preoți buni, Preoți sfinți.

Tineri, care vă plimbați viața pe gondolele visurilor, prindeți pe aripi cel mai frumos vis pe care vi-l îmbie Spiritul lui Dumnezeu, visul de a fi Preot bun, un Preot sfânt.

Nimic mai dumnezeiesc decât să colaborezi cu Dumnezeu la răscumpărare de suflete.

Leatul cere oameni care nu trăiesc pentru sine.

Preotul este omul chemat să trăiască pentru alții.

Dumnezeu vrea să ne înveșmânte întru sine, spre a crea încă o dată pe oameni în Spirit și în Adevăr.

Dumnezeu vrea să scrie cu tine ceva frumos, ce să nu piară. Oferă-te Măinilor Lui.

Vai de acela care răspunde: „Nu” acestei vocații!

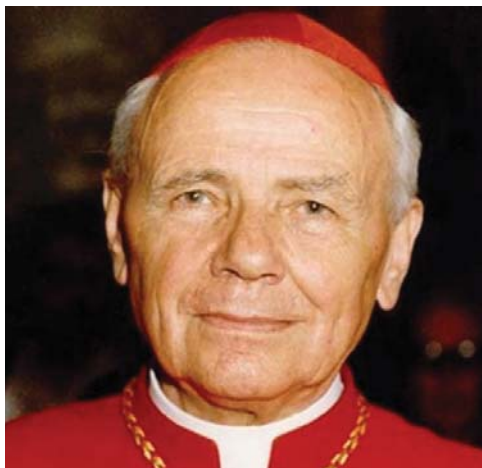
Episcop Ioan Suciu

„Cardinalul Todea - Omagiu - Centenarul nașterii”

Reculegere, omagiu, recunoștință și speranță sunt sentimentele trăite de noi, greco-catolicii, la ceasul aniversar, când Părintele și Cardinalul Alexandru Todea ar fi împlinit 100 de ani de la naștere (5 iunie 1912).

În seri de rugăciuni și evocări, Biserica și-a adunat credincioșii ca să readucă între noi imaginea Preotului sfânt, a Martirului și a Păstorului, a Cardinalul Alexandru Todea, a cărui forță spirituală, capacitate intelectuală și spirit de jertfă trezesc neconținut uimire, respect și admirație. Cei care l-au cunoscut direct l-au regăsit și continuă să-l regăsească în rugăciunea tainică a fiecărei seri.

Un mod de a-l omagia, care emoționează și onorează, cu atât mai mult cu cât este tot mai rar azi, și care ține de ceea ce numim „*frumusețea uitată a vieții*”, este editarea cărții „*Cardinalul Todea - Omagiu - Centenarul nașterii*”, Galaxia Gutenberg, 2012, volum prefătat de Lucian Cardinal Mureșan, Arhiepiscop Major, alcătuit din evocări, cu preponderență ale Episcopilor catolici din țară, de armele rituri: Lucian Cardinal Mureșan, PS. Virgil Bercea, IPS. Jakubinyi Gyorgy, Arhiepiscop de Alba Iulia, IPS. Ioan Robu, Arhiepiscop Major, PS. Florentin Crihălmeanu, PS. Vasile Bizău, PS. Mihai Frățilă, PS. Bocskei Laszlo, PS. Alexandru Mesian, PS. Jenő Schonberger și PS. Claudiu

Pop, dar și ale Cardinalilor Fiorenzo Cardinal Angelini, Camillo Cardinale Ruini, Peter Cardinal Erdo, ceea ce face ca volumul să aibă și pagini în limba italiană. Sunt și amintiri ale unor preoți, Pr. I. Mitrofan și Pr. I. Fărcaș, Pr. Florian Guțiu, ale unor persoane consacrate, Sr. M. Florina-Leontina Mărieș, Sr. Maria-Ionela Cristescu și ale laicilor, Lucia Hossu Longin, I. Brad, I. Buzăși, Adrian Popescu, Valeriu Șuteu și alții. În cultura română o astfel de unitate în preluarea și transmiterea unui *Crez*, și în recunoașterea unei *Valori* nu se întâlnește decât în cadrul Școlii Ardelene.

În istoria României anul 1948 este anul suprimării violente a Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, de către statul comunist în colaborare cu Biserica

(continuare în pag. 6)

Ortodoxă, dar „**în realitate, această Biserică românească fără existență recunoscută în cetate a rezistat în tot acest timp, prin clerul și credincioșii care i-au rămas fideli**” (Cristian Vasile, „Între Vatican și Kremlin-Biserica Greco-Catolică în timpul regimului comunist”, Curtea Veche, București, 2003, p.5). Episcopii titulari IPS. Valeriu Traian Frențiu, IPS. Iuliu Hossu, IPS. Alexandru Rusu, IPS. Ioan Bălan, PS. Vasile Aftenie, PS. Ioan Suciul sunt în închisoarea de exterminare din Sighet, unde vor muri Valeriu Traian Frențiu și Ioan Suciul, Vasile Aftenie s-a stins din viață mai înainte, la 10 mai 1949, la Ministerul de Interne, în urma presiunilor de a-și părăsi credința catolică și a refuzului său. IPS. Alexandru Todea face parte din seria episcopilor care au fost consacrați în clandestinitate: I. Ploscaru, Tit Liviu Chinezu (și el s-a stins din viață la Sighet), Iuliu Hirțea și I. Dragomir, I. Chertes, descoperiți și închiși la rândul lor.

Toate evocările din volumul omagial pe care îl prezentăm reconstituie personalitatea Părintelui Alex. Todea, o îmbogățesc cu fiecare pagină, pentru că la toți cei care scriu și l-au cunoscut personal, i-au fost în apropiere le-a lăsat urme adânci în suflete; un gest, un cuvânt, o atitudine sunt încărcate de semnificații. Fiecare ar putea spune ceea ce a spus o persoană care l-a vizitat pe Sf. Vianney: „Am

văzut pe Cristos într-un om”. Chiar și enumerarea titlurilor în înșiruirea evocărilor creează imaginea unui om și preot de excepție: „**Stâlp de foc călăuzitor în noaptea istoriei**”, „**Model de credință și de statornicie**”, „**Măsura curajului și a eroismului**”, „**Omul Providenței**”, „**O persoană emblematică a Bisericii Catolice**”, „**Omul care mi-a orientat pașii spre preoție**” și „**Un exemplu demn de urmat**”.

Cartea scoate în evidență un adevăr dureros: răul există în lume și condiția noastră umană este aceea a rezistenței în fața forțelor lui. Viața Părintelui Todea este o viață de luptă și rezistență împotriva răului prin jertfă.

Sistemul totalitar instalat la noi după cel de al Doilea Război Mondial reprezintă absurdul. În acest sistem și-au găsit loc toate metodele de exterminare sau de transformare a omului în fiară. Acestui rău a trebuit să-i reziste Biserica noastră și a rezistat.

„**Voi care intrați aici, lăsați afară orice speranță!**” scrie pe frontispiciul „**Infernului**” lui Dante. Într-un „**infern**” au intrat toți Episcopii noștri, deopotrivă cei titulari și cei consacrați în clandestinitate, și preoții.

Vorbind de IPS. Alex. Todea, putem vorbi de o identificare a vieții personale cu cea a Bisericii sale, a cărei misiune, în închisoare și în cele mai primejdioase timpuri de

(continuare în pag. 7)

clandestinitate, a făcut-o posibilă „**chiar cu prețul vieții**”, afirmă PS. Virgil Bercea în prima evocare ce deschide volumul, „**Cardinalul Alexandru Todea**”.

A fost omul unei linii drepte, a unui singur drum. Pentru Părintele Todea a-l avea pe Dumnezeu reprezenta unicul sens al vieții, de aici încrederea totală în voia Lui. „**Te-am prins și nu te vei mai întoarce niciodată**”, îi strigă ofițerul la ultima arestare. Răspunsul Preasfințitului nu întârzie: „**dacă este voia Domnului, mă voi întoarce și după paisprezece mii de ani**” - și s-a reîntors la Reghin după 14 ani („Cardinal Todea - Omagiu - Centenarul nașterii”, Galaxia Gutenberg, 2012, p.15). În închisoarea din Sighet Preasfințitul Todea, ne spune PS. Virgil Bercea, a fost „**măturător, crăpător de lemne, spălător de WC-uri și de camere pline de mizerie umană, învârtitor la pompa de apă, de spiritual pentru deținuți, dar și pedepsit la „neagra” pentru rugăciunile făcute**” (Op. cit.p.16). I.P.S. Ioan Robu scoate în evidență, evocându-l, **curajul și eroismul**, faptul de a fi fost „**vârful de lance de rezistență de luptă pentru supraviețuirea Bisericii Greco-Catolice [...] a fost torța speranței**”, dar și a efortului „**de reorganizare a diecezelor, a episcopatului, a clerului și a comunităților parohiale**” după 1989. (Op. cit. p.38).

Despre prezența între noi a

Părintelui Todea, despre statura sa spirituală și umană, vorbesc cei mai mulți dintre autorii evocărilor. Pentru Episcopul romano-catolic de Oradea, Bocsekei Laszlo, „**a fost o prezență divină în mijlocul nostru**”. PS. Florentin Crihălmeanu îl vede într-un timp fără limite, reușind întotdeauna „**să ne emoționeze și să ne edifice deopotrivă, făcându-ne, atunci când îl auzeam vorbind, să ne simțim mai întăriți, mai apărați, dar și mai dornici să-i pășim pe urme**” (Op. cit. p.51). Pentru Pr. Ioan Fărcaș, Preasfințitul Todea este persoana căreia îi datorează întoarcerea „**întru credință și dragoste, [în] Biserica moșilor și strămoșilor mei**”. Din evocarea „**Omul care a avut încredere în mine**” aflăm cât de hotărâtoare au fost pentru el, formal, preot în Biserica Ortodoxă, paroh al Catedralei din Blaj, întâlnirile cu Episcopul Todea. La o întâlnire cu Preasfinția Sa și câțiva preoți din clandestinitate, rămâne surprins descoperind în felul cum vorbeau, un alt mod de abordare. Preasfinția Sa „**l-a cucerit**” prin felul de a fi, prin atenție și încredere, nu umilind, ci dând speranță, construind. Uneori intra în Catedrală, îi asculta predicile. Era încurajator când erau apreciate. Cred că una din paginile cele mai tulburătoare ale volumului este nota din Jurnalul Pr. Fărcaș, din 19 mai 1991, când a făcut mărturisirea de credință catolică: „**Am înscris azi cea**

(continuare în pag. 8)

(urmare din pag. 7)

mai frumoasă și mai dorită pagină a vieții mele: Sunt preot catolic! În această zi, Mitropolitul Alexandru a confirmat că are încredere în mine. Printr-o rugăciune în numele Preasfintei Treimi, îngenuncheat în fața Dânsului, cu mâinile impuse pe creștetul meu, m-a primit și m-a declarat preot al Bisericii Române Unite cu Roma” (Op. cit. p.84). Și Părintele continuă să-l evoce accentuând și farmecul personal, surâsul și umorul, un fel particular care înlătură distanțele, care dă celui sau celor din apropierea sa o linie de lumină și o stare de siguranță: **„Măreța lui prezență în istoria Bisericii noastre, precum și în viața mea și a multora, a fost ca o pecete de neșters. Ne-a sigilat cu credința lui, cu iubirea lui, cu încrederea lui, cu măreția și demnitatea lui! Era, prin tot ceea ce făcea și spunea, fascinant și fascina”** (Op. cit. p.85).

În **„Omul care mi-a orientat pașii spre preoție”**, Părintele I. Mitrofan ne duce în viața Bisericii din clandestinitate, când a fi preot al Bisericii Unite impunea un mod de a trăi în rezistență, desigur, riscant. Hirotonire implică și pe Episcopul care o celebrează și pe viitorul preot. Celebrată de IPS. Todea, pentru doi tineri, dar separat, viitorul Episcop de Oradea, Virgil Bercea, și Pr. Mitrofan, hirotonirea amintește simplitatea din timpurile primelor comunități creștine: Chemarea lui Cristos: **„Vino**

după Mine” și urmarea Lui.

Nimeni nu poate scăpa din vedere suprapunerea totală a vieții Bisericii Unite cu cea a PREOTULUI, EPISCOPULUI, MITROPOLITULUI și CARDINALULUI Alex. Todea. Lucia Hossu Longin subliniază acest adevăr: **„Nimicită temporar, Biserica Unită prin vocea Cardinalului dr. Alexandru Todea a dovedit că timp de decenii a trăit, a lucrat în conștiințele oamenilor și a devenit o mare școală a rezistenței în victoria Crucii împotriva comunismului ateu”** (Op. cit. p.132).

Adevărul devenise atât de evident, încât Papa Ioan Paul al II-lea, la o întâlnire particulară cu Sora Valentina Hădărău, OSBM, Superioara Provincială, exclamă: **„A, ești din Biserica lui Todea!”**

Expresia **„Ceasul Domnului”**, IPS. Alex. Todea o repeta adesea pentru a aminti intervenția decisivă a lui Dumnezeu în existența omului, a istoriei și în ceea ce obișnuim să numim coincidențe. A fost **Ceasul Domnului** hirotonirea sa de diacon de către Episcopul Iuliu Hossu, privegherea, în 1970, la căpătâiul celui ce l-a hirotonit și primirea cuvintelor sale testamentare: **„Lupta mea s-a sfârșit, a voastră continuă...”**. Și a continuat-o în toți anii sumbri ai persecuției, dovadă sunt zecile de memorii adresate autorităților de stat pentru obținerea libertății Bisericii

(continuare în pag. 9)

(urmare din pag. 8)

Unite, a continuat-o și prin suferința ultimilor zece ani din viață, suferință oferită pentru Biserica sa.

Un **Ceas al Domnului** a fost și ridicarea celor doi Episcopi la demnitatea de Cardinali ai Bisericii Catolice. Și tot **Ceasul Domnului** a fost ieșirea Bisericii noastre în libertate. Dar ca să trăiască bucuria libertății, să se prezinte în fața lumii cu toate valorile trecutului, inclusiv contribuția la istoria și cultura națională, cu martiriul trăit, cu oamenii ei mari fără asemănare, cu claritatea misiunii ce-i stă în față, să fie adevărata Biserică a Blajului, cu trei ani înaintea evenimentelor din decembrie 1989, IPS. Todea „**s-a opus soluționării <spinoasei> probleme a Bisericii Române Unite cu Roma prin trecerea acesteia la ritul latin - soluție propusă autorităților de stat comuniste, în speță de Securitate**” (Op. cit. p.196).

Vocea IPS. Alex. Todea, vocea Bisericii Tăcerii, după zeci de ani, s-a auzit la Sinodul Episcopilor ținut la Roma în 1990. Vorbind despre persecuția suferită de Biserica Română Unită cu Roma, de Episcopii, preoții și credincioșii ei, a înfiorat pe ascultători de așa multă suferință.

Cardinalii, autori ai evocărilor prezentate în carte, dar și alți autori cer beatificarea Părintelui Todea. Sr. Florina-Leontina Mărieș afirmă că Preasfinția Sa ajută celor care se

roagă la mormântul său din Catedrala Blajului.

Cartea „**Cardinalul Todea-Omagiu-Centenarul nașterii**” trebuie citită și recită, este o mărturie despre ce este Biserica Greco-Catolică, despre oamenii ei, despre unul din martirii și sfinții acestei Biserici, Cardinalul Alex. Todea. O personalitate ca cea a Părintelui Todea este model pentru lume, pentru toți cei care vor să trăiască la înălțimea demnității. Este și o mândrie a noastră, este unul dintre noi. Adevărat, e tristă realitatea remarcată de PS. Mihai Frățilă, aceea că neamul nostru „**s-a arătat în istorie ingrât și zgârcit când era vorbă de fidelitate față de valorile sale...**”

Să-i mulțumim neconținut lui Dumnezeu pentru darul de a-l avea pe IPS. Alex. Todea, de a ne fi învățat, prin durerea sa, ce este fidelitatea față de Cristos și Biserică, fidelitate atât de ferm mărturisită: „**Cred că nici celula, nici zeghea, nici lanțurile, nici foamea, nici frigul, nici moartea...nu mă despart de convingerea că Blajul și Biserica Unită au misiunea de reîncreștinare a neamului românesc și că-și vor duce la îndeplinire această misiune**” (Op. cit. p.201).

„**Cardinalul Todea-Omagiu-Centenarul nașterii**” este mărturia credinței afirmată de Preasfinția Sa: „**Convingerile mele se identifică cu viața mea**”.

Otilia BĂLAȘ

PAGES BILINGUES

Association des Amis de l'Église Gréco-Catholique de Roumanie, Blaj

“C'est ce que derange qui fait vivre”

Cardinal Alexandru Todea

L'exploit de Mgr. Ploscaru en 1994 a été suivi par participation de Mgr. Tertulian Langa, Vicaire général de Cluj, a l'Université d'été organisée a Valpre (Lyon), en aout 1994, par les Assomptionnistes sur le thème: „***Peut-on vivre sans l'Est?***” Au cours de son intervention, Mgr. Langa a pu décrire devant un public nombreux la situation de son Eglise largement méconnue même dans le milieux ecclésiastiques. Il fera également des rencontres au Conseil de l'Europe, a l'Archeveche de Strasbourg, et Troyes, ou il rencontrera Mgr. Daucourt.

Puis, seront invites a l'Assemblée Pleniére de Lourdes, apres Mgr. Virgil Bercea, tout, nouvel évêque, Mgr. Gheorghe Guțiu, eveque de Cluj, et Mgr. Florentin Crihălmeanu, évêque auxiliaire, qui dira devant cette assemblée: „***Ce sont des laïcs qui ont fait connaître notre Eglise en France!***” et qui nouera de nombreux contacts grâce l'appui de Mgr. Francois Garnier.

Maintenant, nous n'avons plus guère a intervenir. Ces invitations se font directement entre évêques français et roumains: ainsi Mgr. Virgil Bercea, évêque d'Oradea, a participe a l'Assemblée Plénrière d'octobre 2003.

(a suivre)

„Ceea ce ne deranjează ne face să trăim”

Cardinal Alexandru Todea

Vizita Episcopului Ploscaru în Franța, în 1994, a fost urmată de participarea Părintelui Tertulian Langa, Vicarul general al Clujului, la Universitatea de Vară, organizată la Valpre (Lyon), în august 1994, de către Asumpționiști, cu tema: **„Se poate trăi fără Est?”** În cursul intervenției sale, Părintele Langa a putut prezenta în fața unui public numeros situația Bisericii sale, foarte necunoscută chiar și de către preoți. În aceeași măsură a avut întâlniri la Consiliul Europei, la Arhiepiscopiile din Strasbourg și Troyes, unde îl va întâlni pe Mgr. Daucourt.

Apoi episcopii au fost invitați la „Ansamblul Plenar” de la Lourdes, Episcopul Virgil Bercea, episcop nou, Episcopul Gheorghe Guțiu al Clujului și Episcopul Florentin Crihălmeanu, auxiliar, care a spus în plenul „Ansamblului”: **„Laicii sunt aceia care au făcut cunoscută Biserica noastră în Franța!”** și ei vor susține numeroase contacte datorită sprijinului Mgr. Francois Garnier.

Acum nu mai trebuie să intervenim deloc. Invitațiile se fac direct între episcopii francezi și români: astfel Episcopul Virgil Bercea al Oradiei a participat la Ansamblul Plenar din octombrie.

(va urma)

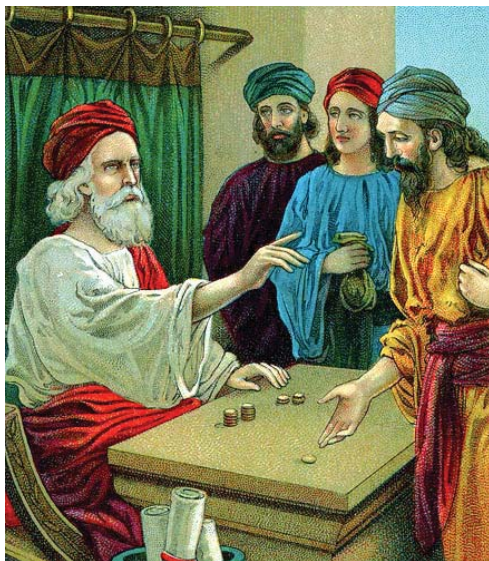
Parabola talanților

Mt. 25, 14-30

Parabola talanților asupra căreia vă propunem să reflectăm în cele ce urmează ne invită să considerăm viața ca un talant, ca un dar pe care Domnul ni l-a făcut și pentru care suntem chemați să-l facem să aducă roade. **Parabola aseamănă viața omenească cu un dar lăsat de Dumnezeu, care să aducă rod.** Creându-ne, Dumnezeu a dorit să împărtășească cu noi ceva din sine însuși.

El dorește ca și creatura să devină „împărțitoare de bunuri”. De aceea, **lucrul cel mai concret care se poate face cu propria viață este de a o folosi pentru a aduce roade abundente de dragoste;** a ne pune în joc toate capacitățile intelective și ale voinței pentru a aduce roadele pe care Dumnezeu le așteaptă de la noi. Fiecare cu propriile daruri primite e chemat să se pună în slujirea altora, cu conștiința limpede că Domnul se va întoarce și că va trebui să dăm seama, nu de intențiile noastre, ci de faptele noastre.

Ziua Domnului va veni pe neașteptate, când nimeni nu se așteaptă. De aceea, **atitudinea specifică creștinului este aceea a privegherii.** Așa cum un tată de familie veghează pentru ca hoțul să nu-i spargă casa, la fel creștinul nu se abandonează într-un somn indolent în această viață. Adică nu se abandonează odihnei și trândăviei, când are înaintea

ochilor săi foarte multe posibilități de a face binele.

Riscul mare în viață este acela de a gândi că totul se termină aici; speranțele sunt reduse la minim, alegerea cea mai convenabilă e de a se bucura cel mai mult de ocaziile curente, având în vedere că nu se știe nimic de veșnicie. Ispita de a transforma speranța bunurilor cerești în speranțe pământești e foarte insidioasă în lumea noastră secularizată. Această ispită constă în a considera starea actuală ca unică și definitivă și, prin urmare, a căuta obținerea avantajelor și plăcerilor maxime, deoarece viitorul ar fi oricum nesigur.

(continuare în pag. 13)

Creștinul știe însă că a trecut de la întunericul păcatului la lumina minunată a harului. El a fost iluminat, și are conștiința vie a ceea ce trebuie să facă în această lume. Știe că este un pelerin, în drum spre patria cerească. Știe că trecerea sa prin această viață e scurtă, un mic punct în universul infinit. **Timpul e prea scurt pentru a face tot binele pe care ar dori să-l facă.** Departe de el o viață care să nu aducă rod pentru viața veșnică.

De aceea **Domnul ne poartă să „facem comerț” cu darurile primite de la El.** Nu contează dacă am primit mult sau puțin, ceea ce contează e ca nici un talant să nu rămână inert, dar să fie cu totul în slujba lui Dumnezeu, a Bisericii și a fraților noștri. **Nimeni nu este atât de sărac încât să nu aibă nimic de dăruit altora, să nu aibă ceva de oferit.** Dușmanii care trebuie învinși sunt indolența, inerția, omisiunea; acea specie de amorțeală umană și spirituală care anesteziază calitățile cele mai valoroase ale inimii, și ne face să alunecăm într-o viață sterilă și ezitantă. Dușmanul pe care trebuie să-l învingem este teama, care ne face să ascundem talantul de frica unui faliment.

A „comercializa” proprii talanți în această viață ar putea însemna:

- depășirea egoismului și a subiectivismului individualist care

ne face să ne retragem în mica noastră lume personală, care ne face să ne vedem doar propriile interese meschine. Astfel devenim insensibili în fața suferințelor celor nevinovați și a aproapelui. Nimic nu e mai trist ca a trăi doar pentru sine însuși. Nimic nu e mai trist ca a lua talantul destinat să aducă rod și a-l îngropa în câmpul steril al propriului egoism.

- a practica renunțarea la tendințele noastre dezordonate. Omul tinde spre bine, dar examinându-și inima descoperă tendințe dezordonate, care nu-și pot avea originea în Creatorul său. Dacă vrea ca să-și pună darurile sale și viața sa în slujba altora, omul trebuie să facă ordine în acele tendințe proprii care îl împiedică, îl întârzie și în îndepărtează de drumul drept. Trebuie să învețe să renunțe la sine însuși, la poftele și plăcerile dezordonate și să trăiască conform cu morala creștină ceea ce omul modern de multe ori uită.

- a participa la misiunea apostolică a Bisericii. Prin definiție, un creștin e un apostol. E un om trimis să aducă roade pentru viața cea veșnică. E o persoană chemată de Cristos să participe la opera răscumpărării. A spune că nu e timp pentru a face apostolat și a participa la misiunea Bisericii e echivalentul

(continuare în pag. 14)

(urmare din pag. 13)

cu a nu avea timp pentru a fi creștin, având în vedere că apostolatul e esențial în viața creștină.

Creștinul trăiește sobru, știe că toate bunurile materiale de care dispune în această viață sunt instrumente pentru a ajunge la Dumnezeu și pentru a-i aduce preamărire.

Unul din cele mai mari daruri pe care le-am primit și căroră din păcate îi dăm foarte mică importanță este timpul. Timpul este un dar minunat al lui Dumnezeu. Prin el colaborăm cu Cristos la răscumpărarea omenirii. Totuși de cele mai multe ori folosim timpul distrați. Într-adevăr pare că, cel mai adesea, în loc să folosim timpul, îl pierdem; îl lăsăm să ne treacă printre degete fără a face nimic constructiv, nimic care să servească generațiilor viitoare, nimic care să aducă pace, mângâiere și bucurie altora.

Îndatorirea, deci, în ceea ce privește timpul nostru dar și talanții noștri, e aceea de a lucra cu sârguință, întrebuițând fiecare minut, fiecare talant spre a aduce roade pentru veșnicie. A trăi printr-o participare activă care să ducă până la jertfirea de sine spre gloria lui Dumnezeu și binele fraților noștri.

p. Mihai Vătămănelu OFMConv.

Luna Sfântului Rozar

Din ani e ultimul pătrar
și zările sunt sumbre,
dar Maica Sfântă face-un dar
de luna sfântului Rozar,
C-un cald și blând octombrie.

Prin vii tot bobu-i aurit
ca-n cinstea Maicii Sfinte,
mari crizanteme s-au ivit
cireși din nou au înflorit
ca s-o binecuvinte.

.....
În unghiuri păsări ce pleau
pe ceruri ca Rozare,
s-au răzgândit și-acum mai stau
în semn de cinste care-l dau
divinei Născătoare!

Clipesc copacii prin păduri
culori de flori străine,
minuni de tainice picturi
e-un dar al ultimei naturi,
angelicei Regine.

„-Azi, Maică, flori în roz carmin
ți-nconjură altarul,
să tacă îngerii puțin,
iar Tu cu Pruncul tău divin
Ascultă-ne Rozarul.

Prin Tine vine orice har,
prin Tine-n Cer se duce,
Tu ești stăpână pe Calvar
Cum boabele de la Rozar
Și merg și vin la cruce!”

Ioan Andrei (Episcop Ioan Ploscaru), „Cruci de gratii”, Ed. Helicon, Timișoara, 1992.

Parabola Talanților ilustrată prin gravuri

Talantul a fost una din unitățile vechi de măsură a masei. Acesta avea aproximativ masa de apă necesară pentru a umple o amforă. Un talant grec, sau un talant attic avea 26 kg, un talant roman avea 32,3 kg, un talant egiptean avea 27 kg, iar un talant babilonian avea 30,3 kg. Palestina Antică a adoptat talantul babilonian, dar a revizuit mai târziu masa. Talantul greu comun, utilizat în timpul Noului Testament avea 58,9 kg.

Un talant attic de argint avea valoarea de nouă ani de muncă calificată. Mercenarii greci au fost plătiți în mod obișnuit cu o drahmă pe zi de serviciu militar. Erau 6000 de drahme într-un talant attic. Aceste informații sunt preluate de pe Internet, din Wikipedia.

Cuvântul „Talent” provine din latinescul *talentum*, și mai vechi grecescul *talanton*. În limbile franceză și engleză „**Talent**” este preluat din latină și în ambele limbi are forma *talent*, care este o sursă de ambiguități deoarece cuvântul semnifică atât unitatea de măsură despre care este vorba mai sus, cât și aptitudine, superioritate naturală sau dobândită de a face un anumit lucru.

În limba română celor două sensuri le corespund două cuvinte, dar interpretarea superficială a Parabolei Talanților se face foarte des în două chei: financiară (investiție – profit), sau alegorică, ”talantul” fiind o aptitudine pe care trebuie să o cultivi pentru a aduce rezultatele ce L-ar bucura pe Cel care ți-a dăruit aptitudinea.

(continuare în pag. 16)

Deoarece Parabola Talanților apare atât la Matei (25, 14-30), cât și la Luca (19, 12-27), și deoarece există mici diferențe între cele două texte, atât interpretarea parabolei, cât și ilustrarea ei în artă este diferită.

Evanghelistul Matei include parabola talanților în capitolul 25 care începe cu „Parabola celor zece fecioare”, continuă cu „Parabola talanților” și sfârșește cu „Judecata de Apoi”. Este deci o parabolă care pune accentul pe responsabilitatea pe care o ai față de „uleiul candelii”, față de averea imensă pe care Dumnezeu ți-a dăruit-o din dragoste și care trebuie gestionată cu dragoste față de El, deoarece va veni ceasul în care Fiul omului va reveni și va alege oile de capre.

Evanghelistul Luca include

parabola talanților în capitolul 19, într-un alt context. Trecând prin Ierihon spre Ierusalim, Isus acceptă să intre în casa lui Zaheu, care era mai mare peste vameși. Iar pentru a sublinia că Fiul omului a venit să caute și să mântuiască pe cel pierdut, spune parabola talanților, înainte de a-și face intrarea triumfală în Ierusalim pe spatele mănzuului pe care nimeni dintre oameni n-a șezut vreodată. Tot în capitolul 19 Evanghelistul Luca redă jelierea Ierusalimului de către Isus și curățirea templului.

Artiștii care au ilustrat parabola au folosit pentru a figura avuția lăsată de stăpân slugilor sale primul sens al cuvântului „talant”, adică echivalentul în bani, puși în pungi sau figurați prin monede.

Ioan SORAN

Sfânta Caterina de Siena, contemporana noastră

Dreptatea este virtutea recomandată regelui Franței: „... să respectați sfânta și adevărata dreptate; să nu o știrbiți nici prin iubirea de voi înșivă, nici pentru lingușeli, nici pentru a plăcea vreunui om, și să vegheați ca funcționarii voștri să nu facă nedreptăți față de cei săraci, pentru bani. Dar să fiți tatăl săracilor, fiind distribuitor a ceea ce Dumnezeu v-a dat (nu preconizează oare asistența socială?) Și să urmăriți ca vinovățiile care se găsesc în regatul vostru să fie pedepsite, și virtutea răsplătită” (Scrisoarea 265).

Justiția trebuie administrată cu iubire: „...În regele David și în regele Ludovic al IX-lea al Franței strălucea mărgăritarul dreptății, cu adevărată umilință și aprinsă iubire. Fiecărui îi dădea ce se cuvenea, și celui mic, și celui mare. Nu făcea ca aceia ce domnesc azi, în care prisosește iubirea de sine, căci de aici se nasc nedreptățile, crimele și cele mai mari cruzimi”. Guvernarea ca act de dreptate și iubire este slujire - o slujire nu cu teamă servilă, ci cu teamă de Dumnezeu față de cei ce ți-au încredințat puterea. Fiind înzestrați cu daruri diferite, avem nevoie unii de alții, suntem constrânși să practicăm iubirea. „În această viață muritoare v-am legat prin legăturile

iubirii... Dacă o pierdeți prin viața voastră vinovată, cel puțin sunteți constrânși de nevoile voastre ca unul să aibă nevoie să apeleze la slujirea altuia (Scrisoarea 148).

În Scrisorile Caterinei revine cu insistență ideea că scopul activității politice e realizarea binelui comun: „...să nu gândiți numai la voi”, le spune guvernanților Florenței, „ci la binele universal al întregii cetăți”. Deci ea combate, cu peste un secol înainte de enunțarea ei, concepția machiavelică a „interesului de Stat”, a politicii totalitariste, din ambele extreme ale politicii noastre. Epistolarul ei e un tratat antimachiavelic.

Pe de altă parte, obligația tuturor cetățenilor creștini este aceea de a participa la activitatea publică: „Să fii fierbinte, nu călduț. Dacă vei fi ceea ce trebuie să fii, vei aprinde Italia întreagă... Să ieși din pădure și să intri în câmpul de luptă”.

Papa Ioan Paul al II-lea reiterează ideea că avem datoria de a fi prezenți în viața Cetății, căci omul are o dimensiune socială pe care e obligat să o respecte. „În această viață suntem legați unul de celălalt cu legătura dragostei; vrea, nu vrea, omul e legat” (Scrisoarea 148).

Carismele Sf. Caterina le regăsim, în cursul istoriei, și la alte

(continuare în pag. 18)

(urmare din pag. 17)

femei. Ea era o „femeie bărbată”, curajoasă și nu fricoasă, din rasa Ioanei d’Arc (1412-1431), care avea să intre în scenă după o jumătate de veac; în zilele noastre, până anii trecuți a purtat stigmatul Marta Robin; prietenia tuturor a practicat-o Chiara Lubich; caritatea am regăsit-o la Maica Tereza, iar cateheta guatemaleză Rigoberta Menchu s-a aruncat în lupta politică (aceasta din urmă laureată a Premiului Nobel)

Dar Caterina era și literată, fără școală, care să-i altereze spontaneitatea. Stilul ei oral (care a fost comparat cu al lui Savonarola) e inconfundabil, colorat, cu încărcătură emotivă, e contagios. Își permite invective și familiarisme, note aspre, dar și de duioșie. Cine s-ar fi gândit să-l numească pe Pontiful Roman „*dolce babbo mio?*” sau să îi spună: „*Vă rog, din partea lui Cristos Răstignit, să nu fiți un copil fricos, ci curajos... sper... că veți fi om ferm și neclintit, și nu vă veți clătina la orice adiere de vânt*”. Caterina a făcut-o, și nu o dată i-a spus „*eu vreau*” (pe fiecare pagină găsim verbul *voglio*); înțelegând că, în desăvârșita ei unire cu Cristos, se face purtătoarea Sa de cuvânt...

Epistolarul ei este un document de proză italiană, din perioada originilor, de primă importanță; și notăm, ca o coincidență, că în anul morții sale s-a născut Sf. Bernardino de Siena.

Viorica LASCU

Să ne rugăm împreună

Rugăciunea Papei Ioan Paul al II-lea la vârsta de 65 de ani

Doamne, Tu mi-ai dat darul neprețuit al vieții, și, după nașterea mea, neîncetat ai revărsat peste mine harurile Tale și iubirea Ta fără margini. În cursul vieții mi s-au împletit marile bucurii, încercările, succesele și eșecurile, sănătatea, tristețea, doliul și durerea, așa cum se întâmplă în lume.

Cu harul și cu ajutorul Tău am putut învinge obstacolele și să înaintez în drumul către Tine. Astăzi mă simt mai bogat, știindu-mă iubit de Tine. Sufletul meu e plin de recunoștință.

Dar întâlnind în jurul meu persoane vârstnice greu încercate, paralizate, handicapate, incapabile uneori de puterea de a se ruga, eu, azi, când sunt în posesia facultăților mele mentale, îți ofer, Doamne, în avans, acceptarea voinței Tale. Dacă, într-o zi, vreo boală îmi va șterge luciditatea, deja, de acum, supunerea mea înaintea Ta și lauda Ta, pe care le trăiesc și îți le ofer azi, vor continua în tăcere... Te rog însă ca în fiecare moment pe care îl voi trăi să mă susții cu harul Tău.

Sufletul meu care este acum condus de mâna Sfintei Fecioare se va prezenta odată înaintea Ta pentru a-ți aduce laudă veșnică. Amin.

Comunicat de presă

Episcopii romano-catolici și greco-catolici din România, reuniți în zilele de 25-27 septembrie la Șumuleu Ciuc, cu ocazia sesiunii de toamnă a Conferinței Episcopilor Catolici din România (CER), au abordat diferite teme din viața Bisericii, probleme cu caracter pastoral și social, evenimente importante ce vor avea loc curând: Anul Credinței (11 octombrie 2012 - 24 noiembrie 2013) și Sinodul Episcopilor (Vatican, 7-28 octombrie 2012).

Biserica Catolică din România va fi reprezentată la Sinodul Episcopilor, de la Vatican, de către PSS Virgil Bercea, episcop greco-catolic de Oradea Mare, și PSS Petru Gherghel, episcop romano-catolic de Iași. Cei doi episcopi vor prezenta, în intervenția lor din plenul lucrărilor, principalele probleme cu care se confruntă episcopatul român pe plan pastoral și social.

În ceea ce privește Anul Credinței, episcopii au împărtășit acțiunile ce se vor desfășura în propriile dieceze pe parcursul acestui an pastoral și au decis ca unele dintre aceste acțiuni să fie extinse la nivel național, cum ar fi pelerinajele comune la diferite locuri semnificative pentru Biserica locală și universală. Totodată, episcopii au hotărât ca, în primăvara anului viitor, ei înșiși să facă un pelerinaj comun la „Cimitirul săracilor” de la Sighet, pentru a cinsti memoria celor care „au mers înaintea noastră cu semnul

credinței și dorm somnul păcii” (cf. Canonul Roman) și au plătit cu sângele prețul fidelității lor față de Cristos și față de Biserica Sa în timpul prigoanei din secolul trecut.

De asemenea, episcopii au decis ca, în cadrul Anului Credinței, în septembrie 2013, să se organizeze un congres național misionar, cu tema „Doamne, mărește credința noastră!” (Lc. 17,5), la care vor participa reprezentanți din toate diecezele și eparhiile catolice din țară, precum și invitați din străinătate, îndeosebi de la Operele Pontificale Misionare. Congresul național misionar va fi un prilej pentru Biserica locală de a intensifica spiritul misionar al comunităților și al fiecărui credincios în parte.

Conferința Episcopilor Catolici din România, care îi reunește pe toți episcopii romano-catolici și greco-catolici din România și care exprimă unitatea Bisericii locale și uniunea intimă cu Urmasul lui Petru, Sfântul Părinte, transmite salutul arhieresc către toate comunitățile, iar, la acest început de An al Credinței, invocă binecuvântarea lui Dumnezeu asupra întregului popor credincios.

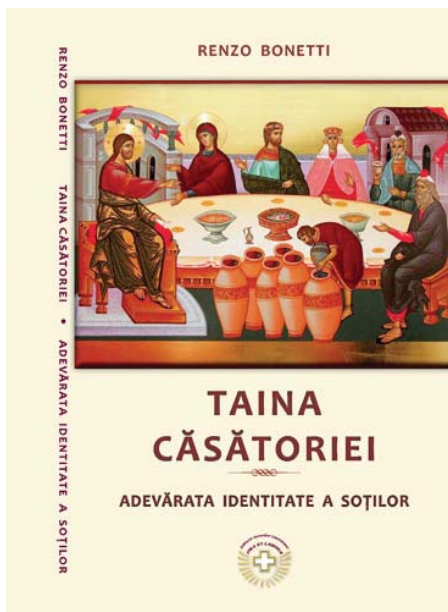
Următoarea sesiune a Conferinței Episcopilor Catolici din România va avea loc la Baia Mare, în perioada 8-10 mai 2013.

Pr. Eduard Mihai COȘA

„Taina căsătoriei. Adevărata identitate a soților”

La Editura Surorilor Lauretane din Baia Mare a apărut cartea părintelui Renzo Bonetti: „Taina căsătoriei. Adevărata identitate a soților”, o lucrare tradusă în limba română de pr. Mihai Tegzeș.

Lucrarea prezintă în chip „practic” spiritualitatea. De fapt, în introducerea cărții semnată de cardinalul Dionigi Tettamanzi se poate citi: „În virtutea sacramentului Căsătoriei, în care este adusă la împlinire plinătatea darului Spiritului Sfânt primit la Botez și Mir (cap. I), în viața cuplului, în gesturile și cuvintele de iubire ale soților creștini, Dumnezeu este prezent în mod real și se oferă soților (precum și celor care, începând cu fiii, intră în legătură cu acest cuplu). El este prezent nu numai în rugăciunea lor („Atunci când doi sau trei sunt adunați în numele Meu...”), dar și-n cuvintele sau acțiunile care demonstrează grija unuia față de celălalt, până la gesturile de afecțiune și pasiune. Fiecare gest de iubire, fiecare cuvânt, fiecare moment al vieții conjugale, orice act de ascultare și încredere reciprocă sau de consolare sau afecțiune între soți, fiecare sacrificiu mic sau mare, matern sau patern, face din cei doi soți și din relația lor, o icoană a Treimii, o prezență reală a lui Dumnezeu”.

Biroul de presă

Colectivul redacțional:

Director: prof. Otilia BĂLAȘ

Secretar de redacție: Pr. Olimpiu TODOREAN

Redactori: Pr. Ioan ERDELI

Tehnoredactare computerizată: Pr. Olimpiu Todorean

Adresa: Redacția CALEA DESĂVÂRȘIRII
Str. Gen. Magheru, 3/5 - ORADEA -3700 (BH)